

Tema: Mellemøsten

Brandt, Jesper; Strømgaard, Peter

Published in:
Geografisk Orientering

Publication date:
1985

Document Version
Tidlig version også kaldet pre-print

Citation for published version (APA):
Brandt, J., & Strømgaard, P. (1985). Tema: Mellemøsten. *Geografisk Orientering*, 15(6), 187.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@ruc.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Mellemøsten er skueplads for nogle af de mest sprængfyldte konflikter, der eksisterer i verden i dag.

Mest åbenlys er den langvarige konflikt mellem Israel, dets arabiske naboer og de landflygtige palæstinensere. Konflikten rummer ikke blot befolkningsmæssige modsætninger, men må historisk ses i lyset af store økonomiske modsætninger, som det fremgår af *Helle Askgaaards* indledende artikel.

Mellemøsten kaldes også Vestasien, hvorved områdets eksotiske karakter (målt med europæiske øjne), fremhæves. Det eksotiske fremstår bl.a. som følge af religionen Islams dominerende rolle i hele området. Ikke mindst efter Shahens fald i Iran, har Islam fået den vestlige verdens bevågenhed: På den ene side står Islams stigende verdenspolitiske betydning os klart. På den anden side forstår kun få af os vesterlændinge hvad det er der foregår. Det er heller ikke nogen enkelt sag, som det vil fremgå af læsningen af *Jørgen Bæk Simonsens* artikel.

Når konflikterne i mellemøsten i den grad optager os, skyldes det naturligvis også det faktum, at området fortsat råder over nogle af verdens største og lettest tilgængelige olieressourcer. Hvad der har betinget tilstedeværelsen af disse ressourcer og hvordan det forholder sig med økonomien i deres udnyttelse, redegår *Tommy Jørgart* for.

Mens det i hvert fald nogle år endnu flyder med olie i Mellemøsten, er det fortsat sparsomt med en meget mere grundlæggende ressource, nemlig vand. Derfor har beherskelsen af vandet, såvel teknisk som socialt, alle dage været alfa og omega for et samfunds eksistens og udvikling i denne del af verden. Eksempler fra områdets tidligere historie fremdrages i *Peter Kristensens* artikel. Men det gælder også i dag, hvor f.eks. Saudi-Arabien løber om kap med tiden for at søge opbygget en kunstvandingsbaseret landbrugsproduktion inden strømmen af oliepenge slipper helt op. Denne udviklingsstrategi beskrives af *Henrik Secher Marcussen*. Endelig beskriver *Edel Kamara*, hvorledes beherskelsen af de sparsomme vandressourcer benyttes som et våben i Israels koloniseringspolitik på vestbredden af Jordanfloden.

Mange forhold og konflikter (f.eks. krigen mellem Iran og Irak) har vi måttet lade ligge. Alligevel er det vores håb at de 6 artikler samlet kan give et vist indblik i regionen og dens problemer og ikke mindst bringe forståelse for, hvorledes så tilsyneladende vidt forskellige forhold viser sig bedre at kunne forstås i deres sammenhæng, når de ses i et regionalgeografisk perspektiv.

Jesper Brandt og Peter Strømgaard